DEPT. JUSTICE-WAR. DIV. 2-25-45
ROOM 601 HUTCHINS BLD.
WASHINGTON 25, DC.

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
—Abraham Lincoln

No. 98 | Price 3c | Chicago, Illinois, Ketvirtadienis, Balandžio (April) 26 d., 1945 | Kaina 3c | Vol. XXIX

TEISINGUMAS TAIKOS PAGRINDAS — TRUMAN

Alijantai Veja Nacius Į Šiaurinę Italiją

ROMA, bal. 25. — Britų 8-ji ir Amerikos 5-ji armijos abi siuntė karius per Po upę vyti desorganizuotus nacius, kurie traukiasi atgal į šiaurinę Italiją.

Amerikos 10-ji kalnų karių divizija laimėjo pirmą alijantų poziciją anapus Po upės pirmadienio ryte. Aštuntos armijos daliniai persikėlė vėliau.

Nepasakyta, kur alijantai perėjo per upę, bet pranešta, kad 10-ji divizija perėjo tokioj vietoj, kur įsikasę naciai iš kitos pusės gausiai apšaudė jų laivus.

RUSŲ TANKAI VAŽIUOJA BERLYNO GATVĖMIS

Sovfoto, Rusijos oficialios fotografijų agentūros persiųstas iš Maskvos į New Yorką nuotrauka, kuri anot rusų užrašo, rodo kaip Rusijos Tankai veža pėstininkus per bombų ir šovinių išaižytas Berlyno gatves. Maskva raportuoja, kad rusai jau valdo pusę Berlyno miesto, ir jau baigė visiškai apsupti Vokietijos sostinę.
(Acme-Draugas Telephoto.)

Prez. Truman Atidarė Konferenciją; Pareiškė Pasitikėjimą U.S. Delegacija

SAN FRANCISCO, bal. 25.—Valstybės Sekr. Stettinius šiandien po pietų atidarė pasaulio tautų konferenciją War Memorial Opera rūmuose ir perstatė Prez. Truman, kuris kalbėjo į susirinkusius delegatus per radijo iš Washingtono.

Prezidentas pareiškė, kad jis pilnai pasitiki Amerikos delegacija ir linkėjo delegatams siekti mirusio Franklin D. Roosevelt proponuojamus principus ir idealus.

Sakydamas moderniūs karas, jeigu nesustabdytas, sunaikins civilizaciją, Truman pabrėžė, kad konferencija turi pasiremti ant teisingumo, kuris yra visų didžiausia jėga, įsteigimui taikos organo.

Prez. Truman pakartojo savo ankstesnį pareiškimą, kad didžiosios valstybės turi tarnauti, o ne dominuoti pasaulio žmones.

Turime gyventi kaip geri kaimynai, sakė Prezidentas, baigdamas kalbą prašydamas Dievo palaimos konferencijos darbams, ir kad Jis lydėtų mūsų žingsnius į teisingą taiką.

Anot Prezidento, jeigu nenorime mirti kare, tai turime gyventi taikoje.

Rusai Visiškai Apsupo Nacių Sostinę; Fanatiškos Kovos Berlyno Požemyje

MASKVA, bal. 25.— Rusams kaujantis su fanatiškai ginančiais naciais Vokietijos sostinėje, rusai korespondentai praneša apie fantastiškas kovas Berlyno požemy, kur naciai kariai, skubėdami iš stoties į stotį greitaisiais traukiniais, nuolat netikėtai iššoka užpakaly rusų karių, kurie veržiasi į miesto centrą.

Šie ir kiti raportai intimuoja, jog naciams gali pasisekti ilgai ginti savo sostinę.

Marš. Stalinas pranešė, kad rusų jėgos, susijungdamos šiaurvakariuose nuo Potsdamo, visiškai apsupo Berlyną ir perkirto paskutiniuosius kelius ir geležinkelius einančius iš degančios sostinės.

Raudonos Žvaigždės korespondentas sakė kovos yra keistos. “Pirmiau kaujamasi priešaky, tuomet prasideda šaudymas toli už pakalyje.” Jis rašė, kad naciai iš požemio stočių išvelka net didesnes patrankas. Rusams priseina su jais kautis arba suvaryti atgal į požemį, kad nesudaryti pavojaus rusų susisiekimo linijoms.

Prie vienos stoties buvo kovota suviršvalandą. Galų gale rusų tankai ir artilerija buvo partraukti ir rusai pėstininkai durtuvais suvarė nacius atgal į požemį ir išsprogdino atidarymą su minomis.

Raportai sako naciai karininkai nušauna arba pakaria karius, kurie parodo noro pasiduoti.

Nacių raportas iš Hamburgo radijo sakė rusai jau pasiekė Berlyno centrą ir kaujasi su ten esančia nacių jėga.

US Kariai Skuba į Berchtesgadeną; 2 Armijos Apeina Aplink Miunchenį

PARYŽIUS, bal. 25. — Amerikos 3-čioji armija pasiekė Dunojų ir prisiartino iki 68 mylių nuo Berchtesgadeno šiandien, o dvi kitos armijos, puldamos Hitlerio paskutinę tvirtovę Alpėse, pasistūmėjo pirmyn dideliam manevre apsupti Miuncheną, didžiausį pietinės Vokietijos miestą.

Šiauriniam fronto gale britai puola Bremeną, o armijos fronto centre laukia susijungimo su rusais. (Korespondentai ir neoficialūs pranešimai sakė toks suėjimas jau įvyko.)

Amerikos 7-ji ir Prancūzijos 1-oji armijos konsoliduoja savo Dunojaus pozicijas ir veržiasi arčiau Šveicarijos ir Austrijos sienų. Nacių tvirtovėse pietuose gal jau bus prasilaužta Gen. Dever karių, kurie jau apėjo Constance ežerą, jos vakarinį rubežių.

Dešimtoji šarvuočių divizija užėmė Oberbalzheim, 37 mylias pietvakariuose nuo Miuncheno ir 97 nuo Brenner perėjos į Italiją. Kiti 7-tos armijos kariai randasi tik 46 mylias nuo Miuncheno iš šiaurės.

Visos trys armijos veržiasi pirmyn per mažuosius Alpių kalnus.

Apart Bremeno, britai šiaurėje puola Hamburgą ir bombavo nacių traukinius važiuojančius į Daniją.

Lt. Gen. Patton armija puola Regensburgą iš pozicijų mylią šiaurėje.

Britai Prašo Žinių Apie Dingusius Lenkus

LONDONAS, bal. 25. — Valstybės Ministras Richard Law pranešė parlamentui, kad užsienių ministerija prašė Rusijos suteikti informacijų apie 14 Lenkijos vyriausybės Londone atstovų, kuri kovo 28 d. išvyko Maskvon, ir iš kurių nuo to laiko negauta jokių žinių.

Maskva Nori Laikyti Suėjimą Paslaptyje

LONDONAS, bal. 25. — Daily Mail rašė, jog jis sužinojęs, kad rusai prašė, jog trijų valstybių pranešimas apie jėgų sujungimą (su amerikiečiais) nebūtų padarytas iki Berlynas bus visiškai okupuotas.”

Laivynas Perima Laivų Statyklą

WASHINGTON, bal. 25. —Prez. Truman šiandien įsakė laivynui perimti ir operuoti United Engineering Co., Ltd. laivų statyklą San Franciscoje, kur dėl unijų susiginčijimo sulaikomas darbas ant kelių laivų.

KALENDORIUS

Balandžio 26 d.: **Šv. Juozapo iškilmės, Šv. Kletas ir Šv. Marcelinas;** senovės: Koributas ir Vilunė.

Balandžio 27 d.: **Šv. Zita;** senovės: Gotardas ir Aušrelė.

ORAS

Lietinga ir šaltoka.

KARO BIULETENIAI

—Prez. Truman, Gen. Marshall, ir Admirolai King ir Leahy suėjo nepaprastam posėdžiui Karo Sekr. Stimson raštinėje.

—Naciai išsprogdina tuos Berlyno namus, kuriuose pasirodo baltos pasidavimo vėliavos.

Paskleidė Gandus, Kad Pertrauks Konferenciją

SAN FRANCISCO, bal. 25. — Atidarant Jungtinių Tautų konferenciją kilo gandų, kad susirinkimas gali būti pertraukiamas iki bus išrišta Lenkijos ir Jugoslavijos statuso reikalai.

Šie nepatvirtinti raportai sako jeigu trijų didžiųjų užsienių sekretoriai negalės susitarti dėl Lenkijos ir Jugoslavijos padėties, bus siūloma Prez. Trumanui skristi į Cairo ar Teheraną ar kitur pasitarimui su Marš. Stalin ir Min. Pirm. Churchillu.

Anot gandų, delegatai pasiliktų San Franciscoje, ir kaip tik tie reikalai būtų išaiškinti, susirinkimas vėl prasidėtų.

Britai Užėmė Dar Du Miestus Burmoje

CALCUTTA, bal. 25. — Greitam pasistūmėjime į Burmos aliejaus laukus britai kariai užėmė svarbiuosius Yenangyaung ir Magwe miestus prie Irrawaddy upės, 60 ir 80 mylių į pietus nuo Pokokku.

Amerikos Delegacija Nebenusileis Rusams

SAN FRANCISCO, bal. 25.—U.S. delegacija rodo ženklų, jog ji yra nusistačiusi daugiau nenusileisti Rusijai dėl didžiųjų problemų, kurios stovi prieš jungtinių tautų konferenciją.

Matomai turėdami pilną Prez. Trumano pritarimą, kiti U.S. delegatai davė suprasti, kad jie mano Amerika jau ir taip užtektinai bandė patenkinti rusus.

Senato užsienių reikalų komiteto pirmininkas Connally pareiškė, kad konferencija bus pasekminga jeigu dalyvaujančios tautos “žiūrės į svarbiuosius objektus ir nebus apakinti asmeninių išrokavimų.” Tie, kurie girdėjo tai, sako nėra abejonės, kad Connally taikė pareiškimą Rusijos delegatams.

Jugoslavai, Naciai Kaujasi Fiume Mieste

LONDONAS, bal. 25. — Jugoslavų komunikatas pranešė, kad Marš. Tito partizanai ir naciai aršiai kaujasi gatvėse už Fiume uostą

Okupavo Dar Tris Salas Prie Okinawa

GUAM, bal. 25.—Septintos divizijos kariai šiandien užėmė kitą kalną vakariniam rajone Okinawa salos pietinėj daly į šiaurę nuo Naha. Žygiuodami per laivų bombardavimo pramuštą kelią armijos kariai perėjo **kalnuotą** tereną ir užėmė **kalną** vakaruose nuo Ishin kaimo.

Adm. Nimitz taipgi pranešė, kad 3-čio marinų korpuso daliniai išlipo Heanza saloje, rytuose nuo Okinawos Katchin pusiausalio, ir Kouri ir Yagachi salų, į šiaurę nuo Botobu pusiausalio. Nebuvo opozicijos Heanzoje ir Kourije, bet dar kaujamasi su japonais Yagashi saloje.

Tokyo radijo sakė “atrodo, jog nėra nieko, kas galėtų sustabdyti” japonų tautos išnaikinimą. Anot Tokyo, “priešas matomai pasiryžęs vartoti jucs (B-29 lėktuvus) visiškai sunaikinti Yamato rasę daug smarkesniu būdu negu mūsų Ašies partneriai Europoje pergyveno.”

B-29 lakūnai, kurie atakavo Hitachi lėktuvų fabriką vakaruose nuo Tokyo, sakė jie visiškai išsprogdino fabriką ir numušė 13 japonų lėktuvų. Keturi B-29 lėktuvai negrįžo iš atakos.

Britų 12,000 Svarų Bomba Sunaikino Hitlerio Vilą Berchtesgaden Kalnuose

LONDONAS, bal. 25. — Hitlerio vila Berchtesgadene buvo sunaikinta, kuomet 12,000 svarų bomba pataikė tiesiog į puošnųjį namą. Kiti britų lėktuvų daliniai atakavo fiurerio slėptuvę Alpėse.

Manoma yra galimybės, kad buvo bandoma tuo būdu nudėti Hitlerį.

LONDONAS, bal. 25.—Britų Lancaster lėktuvai numetė milžiniškas bombas—nustatytas giliai įsismeigti į žemę pirm negu sprogs—ant Hitlerio Berchtesgadeno vilos ir jo Alpių slėptuvės. Tos šešių tonų “žemės drebėjimo” bombos buvo numestos toj srity, kur, spėjama, Hitlerio požeminė tvirtovė randasi.

Atakose dalyvavo gal 200 Anglijos didžiausių lėktuvų. Aviacijos ministerijos pranešimas, kad “gilios penetracijos” bombos buvo vartotos duoda suprasti, kad gal net 22.000 svarų bombos buvo numestos.

Taikiniai buvo Hitlerio vila netoli Berchtesgadeno, SS kareivinės, kur būdavo iki 10,000 rinktinių karių, ir slėptuvė Kehlstein kalno viršūnėje, penkias mylias nuo vilos.

Kehlstein “palocius,” pasiekiamas tik sukančiu keliu ir liftais, kurie eina per kalną, gal įrengtas požeminiais koridoriais ir dideliais kroviniais maisto ir reikmenų.

Nežinia ar Hitleris buvo ten atakos metu.

Tuo pat metu daugiau negu 1,050 Amerikos bomberių iš Anglijos atakavo vieną Hitlerio privačių gelžkelio linijų tik 10 mylių nuo Berchtesgadeno, ir didžiuosius Skoda ginklų fabrikus ties Pilsen, Čekoslovakijoje.

Kiti amerikiečių taikiniai buvo trys geležinkeliai 35 mylių atstume nuo fiurerio tvirtovės, ir viena lėktuvų bazė.

Amerikiečiai Veržiasi Arčiau Baguio

MANILA, bal. 25.—Amerikos kariai, nuolat gelbstimi lėktuvų, pasivarė iki pusantros mylios nuo Baguio, japonų tvirtovės šiaurinėj daly Luzon salos.

Amerikos lėktuvai atakavo japonų pozicijas su 500 svarų bombomis ir kulkosvydžiais. Šiaurvakariniam miesto kampe pėstininkai pasistūmėjo pirmyn puse mylios per kalnus.

Šiaurryčiuose nuo Manilos 43-čios divizijos kariai dasivarė iki pusę mylios nuo stipriai ginamo Mapatad kalno.

Mindanao saloje amerikiečiai veržiasi pirmyn per desorganizuotas japonų linijas ir pasivarė dvi mylias į rytus nuo Kabacan ir arčiau Davao.

Lėktuvai iš Philippinų sunaikino ar sužalojo kitą 12 japonų laivų, jų tarpe submariną, tęsdami blokadavimą Kinijos jūros.

IŠ DETROITO LIETUVIŲ GYVENIMO

Cosmopolitan Collection paradas

Balandžio 23 d. Detroite įvyko National Clothing Collection miesto organizacijų clothing drive paradas.

Paroda prasidėjo Grand Circus Park su American Legion 40-8-ambulance priešakyje ir žygiavo Woodward Ave. iki City Hall. Parade dalyvavo 44 tautos arba jų atstovybės su savo vėliavomis. Moterys devėjo tautiškus rūbus.

Prieš City Hall, tarp kitų 44 tautų, plevėsavo ir Lietuvos vėliava. Miesto rotušėje įvyko National War Fund ir Presidents War Relief Control Board ir Clothing Collection oficialė programa, kurią vedė pirmininkas drabužių rinkliavos Detroito Mr. Brown. Baigdamas savo kalbą jis pabrėžė: "Duokite rūbus tiems, kuriems jų reikia". Jau paskutinė savaitė baland. mėnesio.

Tuomet visos tautos, dalyvavusios parade, savo drabužių pundelius įmetė į tam tikrą paskirtą dėžę. Vietos spauda, kaip 'Detroit News' ir kiti fotografavo dalyvius.

Benas griežė "God Bless America".

Gaila, kad Detroito lietuviai nedalyvavo šiam iškilmingam parade. Čia buvo gera proga nemokamai lietuvių vardą ir Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą (United Lithuanian Relief Fund) iškelti ir garsinti tarp svetimtaučių. Lietuviai buvo kviesti, nes jų vėliava buvo iškelta. Detroite turime BALF skyrių.

Detroitiečiai karo tarnyboj

Balandžio mėnesį Europos karo lauke sužeistųjų skaičiuje yra:

S. Sgt. John F. Gabrys. Jo tėvas Joseph Gabrys gyvena 126 S. Gates St.

Pfc. John Panganis. Jo motina gyvena Detroite.

ŽUVĘ

Lt. John Walas. Jo adresas 13204 Moran St.

S. Sgt. Gus Mantalis. Jo adresas 2973 Hilger St.

Iš KMK darbuotės

Kareivių Motinų klūbas laikė susirinkimą balandžio 15 d., Šv. Antano mokykloj. Visos narės smarkiai rengiasi ir darbuojas, kad gerai pavyktų metinis parengimas, kuris bus gegužės 20 d., 3 val. popiet, Šv. Jurgio bažnytinėj svetainėj.

Klūbo trys narės delegatės dalyvavo Washingtone lietuvių misijoj: S. Duvan, P. Medonienė ir O. Vilkienė P. Medonienė išdavė platų raportą apie visą eigą ir veikimą ir visų kalbas bei troškimus laisvės tėvynei Lietuvai.

Tik labai gaila, kad mūsų vadai negali tarpe savęs susitaikinti tokiame svarbiame momente. Kada Lietuva stovi ant pražūties kranto, kada raudonas smakas išsižiojęs laukia praryti tuos dar likusius tėvynės sūnus ir dukteris, čia mūsų tautos vadai nesutaria.

Skaudu ir liūdna, kad mūs maža neskaitlinga tauta čionai, Amerikoje, suskaldyta į įvairias grupes.

Įeikime į Kareivių Motinų klūbo susirinkimą, kur pamatysite šimtus motinų su skausmo perverta širdim, liūdnu veidu, ašarų pilnomis akimis. O jų mintys kartu su jų sūnumis karo laukuose. Vargsta, kenčia, krauja lieja, o daugelis jau ir savo gyvastis padėjo už žmonijos laisvę, kartu ir mūsų tėvynės Lietuvos.

Joms dvigubai širdį skauda matant, kad mūsų tautos vadai nesutaria prie vadovybės vairo.

Tiesa, mes, detroitiečiai, turime savo tarpe labai gerų tėvynainių, kurie, gal, ir moka palaikyti vienybę tautos reikaluose, kaip kun. Boreišis, teisėjas Uvickas, dr. Jonikaitis, Paurazienė, Riaubienė, Medonis, Šimonis ir kiti.

Kitą kartą apie šiuos tėvynės mylėtojus plačiau parašysiu, nes, be abejo, kad visos mūs kolonijos daug tokių žmonių turi. P. B.

200,000 darbininkų bus atleista

Detroito fabrikų pareigūnai pranešė, kad 200,000 darbininkų bus atleisti iš darbo bėgiu 60 dienų. Priežastis sumažinimas užsakymų karo reikmenų. Be abejonės, daugelis išvažiuos iš Detroito atgal į savo miestus, iš kurių čia atvyko. Tuo met atsiras daugiau namų gyventi, nes dabar gyvename kaip silkės bačkoj.

Ona C. Aksomaitienė

RUOŠIA KELIĄ SUNKVEŽIMIAMS

Po sekmingos invazijos į vieną japonų salą Amerikos kariai skubiai tiesia plieninį sunkvežimiams kelią, kuriais pristatoma kariuomenei įvairūs pabūklai ir mastas.

PITTSBURGH

North Side

Balandžio 21 d. Šv. Andriejaus bažnyčioj moterystės luoman įstojo Jurgis Razminas Dangun Žengimo parapijos komiteto narys su Mary Movra. Liūdytojais buvo Richard Muder ir Catherine Movra. Jaunavedžiai po vestuvių išvyko kelioms dienoms į Waynesburg, Pa., kur George lankė kolegiją ir gilinosi chemijos mokslę. Ilgiausių metų jaunai porelei.

Bal. 22 d. pasimirė Kazimieras Basis, 35 metų amžiaus vyras. Džiova prieš laiką nuskynė jauną gyvybę. Palaidotas bal. 25 d. Šv. Kazimiero kapuose, kur ilsisi ramybėje ir jojo tėvai.

Balandžio 22 d. moterų klūbas laikė savo mėnesinį susirinkimą parapijos svetainėje ir narės pasivaišino skaniais užkandžiais. Užkandžius pagaminc Masadulskienė su Šimkiene. Patyriau, kad prie klūbo jau priklauso 36 moterys ir kad greitu laiku pasieks pusės šimto. Nutarta surengti šaunią vakarienę birželio 17 d. su visokiais pamarginimais ir paskleisti pora šimtų laimės knygučių parapijonų tarpe, kad padarius pradžią mokyklos fondui. Mūsų bažnyčios gale yra didelis keturių aukštų mūrinis namas, kur randasi slavokų evangelikų raštinė, spaustuvė ir kiti ofisai. Tą namą klebonas pataria parapijonams įsigyti ir įrengti mokyklą ir svetainę. Tai būtų didelis pliusas kolonijai North Side. Galvokime. Apvaizdos Kalno akademijoj buvo vykusiai suvaidinta "Anne of Green Gables" bal. 18, 19, 20 ir 22 dienomis.

SUKNELIŲ IR SIŪTŲ REIKALE — KREIPKITĖS PAS MUS!

★ ★ ★

JAUNAVEDŽIAI, JŪS RASITE ČIONAI DIDELĮ PASIRINKIMĄ UŽ PRIEINAMAS KAINAS!

Apart suknelių ir siūtų, turime ir kailių — vėliausios mados ir puikiausio išdirbimo. — Pasiteiriaukite.

Jaunavedžiams šyrai ir suknelės — tai yra mūsų ypatinga specialybė.

Turime labai geros rūšies moterų kailiukų, kailiukais papuoštais 'cloth' kotų — už jums prieinamas kainas.

ATEIKITE PATYS IR PAMATYKITE ŠIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, savininkės

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVĖ

Mano 30 metų praktikavimas jums garantuojamas

Optometrically Akių Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas dykai su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Šeštadenis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios kaip pirma.

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1223

KREIVOS AKYS ATITAISOMOS

Jaunuoliai, kurie neprimami į karo aviacijos skyrius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsiimu išgydyti.

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėlioj pagal sutartį

Tel. YARds 4641

J. RIMDZUS, D. C.

CHIROPRAKTORIUS

19 Metų Patyrimo

4649 So. Ashland Ave.

VALANDOS:

Nuo 6 iki 8 val. vakare, Šeštadieniais visa diena.

Būkite Malonūs SAVO AKIMS!

Tik vieną porą akių gauname gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išegzaminuoti jas moderniškiausiu metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

[illegible] METAI PATYRIMO

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampas 18-tos

Telefonas CANAL 0622, Chicago

OFISO VALANDOS:

Kasdien 9:30 A.M. iki 5:30 P.M.

Trečiad. 9:30 a. m. iki 1 p. m.

Šeštad. 9:30 a. m. iki 7 p. m.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius sukrutinius daiktus už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!

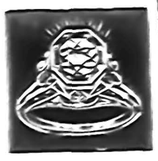

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS

JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC

4216 ARCHER AVENUE

Phone: LAFAYETTE 8617

WOLK STUDIO

1945 West 35th Street

The Noted Wedding Photographer for over 30 years

AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI

DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgičių

UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMISINO

PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.

SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.

KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.

EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUCIO ofiso adresas:

6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROvehill 2242

PASKOLOS YRA DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ PAS MUS

Pirkite Karo Bonų

Šios Paskolos Yra Daromos — Statybai, Remontavimui, Refinansavimui — ANT LENGVŲ MĖNESINIŲ IŠMOKĖJIMŲ! Pasinaudokite Žemomis Nuošimčių Kainomis.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūsų pinigai bus greitai išmokami jums ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.

— 47 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

TEL. — CALUMET 4118 Joseph M. Mozeris, Sec'y. 3236 S. HALSTED ST.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6070
Jei neatsiliepia, šauk SEEley 0434

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6155 So. Kedzie Ave.

VALANDOS:

nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue

LIGONIUS PRIIMA:

Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.

Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 S. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais

Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

Valandos: 2—8 popiet.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.

(2-tros lubos)

Ofiso Telefonas: YARds 0554

Jei neatsiliepia šaukite—

Res. Tel.: MIDway 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak. Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. REPublic 0054

Jeigu neatsiliepia — šauk KEDzie 2868

VALANDOS:

Kasdien nuo 1-3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

Trečiadienio vakarais ir taipgi Sekmadieniais pagal sutartį.

Kalba yra visų didysis tautos pasistatytas pamink las. (Jablonskis)

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURG[illegible]

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis, Serodomis ir Subatos vakarais — tik pagal sutartį.

Office Tel. YARds 4787

Namų Tel. PROspect 1930

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street

Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso Tel. VIRginia 0036

Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.

Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARds 5921

Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Trečiadienio ir Šeštadienio vakarais Ofisas yra uždarytas.

Aukok savo kraują sužeistiems kariams per A. Raudonąjį Kryžių.

Nieks negali mus pažeminti, išskyrius mus pačius.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Road

OFISO VALANDOS:

Trečiad. ir Nedėliomis susitarus

Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare

Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.

Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.

REZIDENCIJA

3241 West 66th Place

Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257

Res. Tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted St.

Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURG[illegible]

IR AKINIUS PRITAIKO

744 West 35th Street

Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30

Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30

Šventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

HELP WANTED

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

KARO DARBAI
PRIE ALUMINUM CASTINGS
PILNO LAIKO
DIENĄ AR NAKTĮ
Gera mokestis su viršlaikiu.
10% bonai dirbant naktimis.
Pramonė su po karo darbais.
2742 W. 36th PLACE

VYRŲ
Svarbiai Karo Pramonei
Plieno Warehouse
PATYRIMO NEREIKIA
GEROS DARBO SĄLYGOS
CENTRAL STEEL & WIRE CO.
2924 W. 51st ST.
Atsišaukit:
Nuo 9 Ryto iki 4 Pp.

PRESS ROOM PAGELBININKŲ
Patyrimo Nereikia
Apmokamos Atostogos
Diena ar Nakti Darbai
Gera Mokestis
POOLE BROS., INC.
85 W. HARRISON ST.
Gerai Apmokami Darbai
Didelėje Karo
Dirbtuvėje

HEAT TREAT DARBININKŲ
PAPR. DARBININKŲ IR TROKERIŲ
Taipgi — Patyrusių
BENCH OPERATORIŲ
HANDI-GRINDER OPERATOR.
MAŠINOMS OPERATORIŲ
10% Naktimis Bonai
Naujos, Moderniškos Dirbtuvės
Dykai Apdraudos Naudos
FOOTE BROS.
GEAR & MACHINE CORP.
5219 S. WESTERN BLVD.

VYRAI IR MOTERYS

VYRAS IR MOTERIS AR VEDUSI PORA
REIKIA PRIE NAMŲ RUOŠOS
Moteris prie namų darbų. Vyras turi suprasti daržovininkystės darbą.
GERA MOKESTIS
MORGAN, INC.
315 W. Chicago Ave.
Šaukit SUPERIOR 5680

BILLING CLERK
TYPIST
PERMANENT
GOOD WORKING CONDITIONS
TAKIN BROS. FREIGHT LINE
601 W. 24TH PLACE

PIRKITE KARO BONUS!

HELP WANTED — VYRAI

PACKERS IR CRATERS
Patyrusių prie naminių rakandų. Pastovūs darbai, gera mokestis.
Atsišaukite:
UNION VAN LINE, INC.
155 N. Clark St.
CENtral 1591

HELP WANTED — MOTERYS

PATYRUSI PARDAVĖJA
MOTERŲ IR VAIKUČIŲ DRABUŽIŲ DEPARTMENTE
SU PROGA TAPTI PIRKĖJA
GERA ALGA
PAŠAUKIT:
MONROE 3563

Dženitorkų
Valymo Darbai Dėl
MOTERŲ
VISOSE MIESTO DALYSE
VAL.: 5:30 vak. iki 12 vid.
Karo Pramonė
* *
Dining Room Pagelbininkių
taipgi reikia
ATSIŠAUKITE
ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
EMPLOYMENT OFISAS
MOTERIMS
Street Floor
309 W. WASHINGTON ST.

TYPIST STENOGRAPHER
Neseniai baigusi Aukštesnę Mokyklą ir jauna moteris turinti komercinio patyrimo.
PATYRIMO NEREIKIA
Nuolatinis įdomus darbas svarbioje pramonėje.
GERA MOKESTIS
CECO STEEL PRODUCTS COMPANY
5701 W. 26th ST.
CRAWFORD 2510 EXT. 321

REIKIA MOTERŲ
Daliniam laikui — lengviems darbams. Rinkimas ir pakavimas rašybai popieros. Puiki transportacija, geros darbo sąlygos.
WHITING PAPER CO.
111 N. Canal St.

MERGINŲ
Dirbti Assembly departmente. Ir Pakuotojų Mažų elektros reikmenų. Svarbūs darbai. 48 val. į savaitę.
MULTI-ELECTRICAL MFG. CO.
4223 W. Lake St.

REIKIA
Siuvimo Mašinoms Operatorių
Rankomis Siuvėjų — Finishers
Abelnų Dirbtuvėje Darbininkių
★
CAFETERIA PADĖJĖJŲ
Su ar be patyrimo.
KREIPKITĖS PRIE MISS RIO.
Vyrų ir Moterų Drabužių Išdirbėjai.
M. BORN & CO.
1060 W. ADAMS ST.

REMKITE TUOS, KURIE SKELBIASI "DRAUGE"

MALONUS POILSIS

Ši nuotrauka atsiųsta iš vienos salų Pacifike. Mūšiams nutilus, Seabes ir Marines artileristai gauna progos valandėlę prisnusti.

ĮDOMIOS ŽINIOS IŠ PHILA., PA.

Susituokė

Balandžio 22 d., šv. Jurgio bažnyčioj susituokė Sgt. P. Burokas su M. Kryžanauskaite, abu kilę iš Philadelphia. Šliūbą davė kun. dr. V. Martusevičius, o patarnautoju buvo jaunojo brolis klierikas Juozas Burokas.

Sutuoktuvės įvyko per šv. Mišias.

Balandžio 14 d. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje susituokė **Jonas Laurinaitis**, 1116 E. Moyamensing Ave. su **Elzbieta Račkiene**, 1508 S. 2nd St. Sutuoktuvės įvyko vakare prie šviesų ir dalyvaujant būreliui žmonių. Nors jaunieji ir pagyvenę, bet tuomet buvo visų jaunaisiais vadinami ir visų sveikinami.

SKOLINA VAIKUČIUS

Ko karas neišmoko! Neseniai paskelbė Philadelphijos Vaikų Biuras, kad jie **ieško namų, kuriems galėtų paskolinti vaikučių kelis** mėnesius, kol jie suras jiems tikrus namus. Už paskolintus vaikučius jie moka po $6.50, o lig 6 mėn. amžiaus $7.50 per savaitę. Be to, jie duoda drabužius ir rūpinasi jų sveikata.

Sako, kad šimtai šeimų pasiskolino tuos vaikučius ir esą patenkinti. Kurie norį pasiskolinti, tai esą galima gauti šiuo adresu: 311 S. Juniper St., tel. Pen 7900.

Ar lietuviai skolinasi ar savo vaikučius skolina kitiems, neteko patirti. Jei sužinosim, gal ir tai pranešim savo skaitytojams.

Teisingumas reikalauja — Lietuvai nepriklausomybės!

PIRKITE KARO BONUS!

PARDAVIMUI

PARSIDUODA — Brighton Parke mūrinis namas, 2 fletų po 4 kambarius, beismente irgi kambariai, karšto vandens šiluma, visi patogumai. Prieinama kaina. Kreipkitės prie SAVININKO — TEL. — VIRGINIA 2949.

PAIEŠKOJIMAS

Prašome pranešti į "Draugo" Administraciją (2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill., Tel. Canal 8010), adresą ANDRIAUS DAMULEVIČIAUS — paskutiniu laiku vadinosi DAMULIS.

Jisai yra atvykęs Amerikon 1910 metais. Kilęs nuo Simno, Alytaus apskr. Vedęs ir turi šeimą.

Ieško jo artimas giminė.

PRISIDĖKITE PRIE KARO LAIMĖJIMO!

Amerikos industrijai reikalinga kuodangiausia karo darbininkų. Prisidėkite prie Pergalės laimėjimo ir įsigykite karo darbą. Šiame puslapyje rasite didelį pasirinkimą darbų, tad, pasinaudokite pirma proga!

JAUNIEJI DIRBA PARAPIJAI

Lietuvos Vyčių vakaras su vaidinimu "Karolio Teta" balandžio 8 d. buvo suruoštas Šv. Kazimiero parapijos naudai. Visas parengimas praėjo gražiai ir davė pelno virš $400.00. Tai graži pamoka, kaip jaunieji gali padirbėti parapijai ir paremti visus parapijos darbus. Balandžio 14 d. jie turėjo visų darbininkų ir artistų užbaigimo v a k a r ą. Trumpai paminėję prezidento mirtį, jie pabaigė savo vakaro rengimo apyskaitą, pasivaišino ir gražiai pasilinksmino. Tai buvo tikrai gražiai praleistas vakaras visų jaunuolių, kurie dirba parapijai.

RENKA DRABUŽIUS

Philadelphijoj eina bendras drabužių rinkimo vajus. Sudarytas platus komitetas, kuriam garbės pirmininku yra teisėjas McDevitt, kuris ir lietuvių vajų taip parėmė. Katalikus tame vajaus komitete atstovauja kun. Tolino. Drabužių rinkimas varomas labai plačiu mastu. Vajų remia visos draugystės, mokyklos, įstaigos, bažnyčios ir visi individualiai. Philadelphija nori gražiai pasirodyti ir surinkti daug drabužių kenčiantiems žmonėms po visą pasaulį.

Šv. Kazimiero parapijos Bendro Fondo skyrius savo susirinkime balandžio 15 d. nutarė varyti vajų ir visokiais būdais paremti. Jie nutarė rengtis ir gerai pasirodyti lietuvių dieną, kuri paskirta balandžio 23 d. — Šv. Jurgio dieną. Skyriaus pirmininkas J. Burokas veikia, kad tas vajus lietuviams būtų sekmingas.

GRAŽUS KATALIKŲ KNYGYNAS

Prieš kiek laiko pradėtas kurti katalikiškų knygų naujas knygynas ir skaitykla jau pradėjo veikti. Balandžio 13-16 buvo atidaras apžiūrėjimui (214 S. 16th St.). Tai tikrai moderniškai įtaisytas katalikiškas knygynas, jau dabar turįs pačių svarbiausių knygų 6,600. Jo katalogas sustatytas pagal moderniškiausias taisykles. Tų knygų katalogas bus ir Pennsylvanijos universitete, kad ir plačioji publika galėtų pasinaudoti. Tomis knygomis mielai naudojasi nekatalikai, kurie nori arčiau pažinti katalikų tikėjimą ir jie priima katalikų tikėjimą. Knygyno organizatoriai mielai prašo daugiau patronų plėsti ir palaikyti tą knygyną, nes tai yra apaštalavimo darbas.

Svarbu žinoti

VARTOTI RIEBALAI. — Kiekvienas svaras vertas dviejų raudonųjų racionavimo punktų ir 4 centų.

* * *

BATAI. — Trečios knygelės airplane stampos 1, 2, 3, kiekviena gera vienai porai batų gauti, neribotam laikui.

Platink "Draugą".

Po svietą pasidairius

Lietuviški Stalino gaidukai nuo Čikagos ir Bruklyno gardų anuomet labai garsiai giedojo apie naują sovietų rojuj išradimą produkcijos srityje.

1935 metais vienas burliokas maineris, Aleksei Stachanov, išbandė naują darbo sistemą, pakeldamas vieno mainerio anglies kasimo normą nuo septynių iki šimto tonų į dieną.

Ar taip tikrai buvo, mano delnas nesiima tvirtinti. Balšavikai ne menkesni propagandistai už nacius. Gana to, kad Stalinui tas išradimas patiko ir jis apgarsino visoj savo gosudarstvoj stachanovišką produkciją. Net Lietuvoj, kuomet Paleckis jai Stalino saulę parnešė, kiekvienas darbas buvo pradėtas atlikinėti stachanoviškai. Ir rašyta, kad produkcija viso ko yra stebėtina. Fordo fabrikų sistema produkcijoj buvo skaitoma tiktai juoku.

Ale vaina, tavorščiai, parodė svietui, kad balšavikai yra net didesni už nacius blioferiai. Tegul faktai šneka.

Leo T. Crowley, FEA administratorius, šiomis dienomis paskelbė, kad nuo spalių mėnesio 1941 m. iki vasario mėnesio, 1945 m. Amerika Rusijai yra pasiuntus 16 milijonų, 250 tūkstančių tonų karo reikmenų ir 13,000 aroplanų.

Kur dingo toji balšavikų stachanoviška produkcija?

Kas tiki, ką balšavikai zaunija apie Rusiją, apie Staliną, apie Lietuvą, tiki didžiausiam bliofui.

Skaityk "Draugą".

Kaip musės mane išvarė iš garadžiaus

Rašo B.J.B.

Važiuojant namo, koks tai bildesys pasigirdo po mano automobolium, bet buvo vėlus laikas, dvylikta valanda nakties. Įvežiau automobilių į garadžių ir maniau rytoj pažiūrėsiu, kas ten pasidarė.

Ant rytojaus buvo gana graži diena ir, kai mano darbdavys, apie 2 valandą po pietų atėjo, paprašiau jo, kad paleistų mane pažiūrėti, kas tokio atsitiko su automobilium. Darbdavys nesipriešino. "Kad reikia, tai eik, ko lauki?"

Diena buvo giedri ir saulė kaitino taip, kad buvo galima matyti, kaip blizganti, mirguliuojanti šiluma lyg sutrinto stiklo gabalėliai, lakstė ore.

Nežinojau, kas daryti: išvežti automobilių iš garadžiaus į jėlą, ar dirbti garadžiuje. Lauke bus peršilta, sukaisiu ir nudegsiu nuo saulės. Nutariau dirbti garadžiuje.

Uždarytomis durimis buvo per tamsu. Atidariau abi puses didžiųjų durų į jėlos šoną, kad turėčiau šviesos.

(Bus daugiau)

AR SKAUDA KOJOS?
1 MIN. NAMIE BANDYMUI
Mėginkit Devine's Ointment; jei nepatiks NEKAINUOS — jums... IR DVIGUBAI JUMS PINIGAI ATGAL.

Jei kojos dega, niežti ir prakaituoja, ar suskilusios, pūslėtos, jautrios, karštos, skaudančios, atsiduodančios kvapu ar pavargusios, patrinkit jas tik vieną minutę su Devine's Ointment. Palengvina, atgėdina ir atgaivina tuojau. Suminkština kornus ir sukietėjusias dalis. Turi sudėtinius nurodyta gydytojų. Veikia 5 būdais. Tūkstančiai giria. Nesutepantis. Nenudažantis. Tiktai 39c. Vaistinėse ar department krautuvėse Wieboldt's ir Goldblatt's.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadienį
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnimi. — Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos.

ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanios duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
ant [illegible] — ir [illegible]
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
[illegible] W. CERMAK RD. .... Tel. CANal [illegible]
BEN J. KAZANAUSKAS, [illegible]

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays, by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

$6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienyje:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

"Trys didieji" ir Lenkija

Vakar rašėme, kad Stettinius, Edenas ir Molotovas resusitarė Lenkijos klausimu, kuris šiomis dienomis laikomas ir opiu ir svarbiu.

Yra aišku, kad Molotovas reikalavo duoti teisę Maskvos sudarytam Liublino Komitetui atsiųsti savo reprezentaciją į San Francisco konferenciją. Stettinius ir Edenas to reikalavimo negalėjo patenkinti, nes tai būtų sulaužymas Jaltos ("trijų didžiųjų" — Roosevelto, Churchillio ir Stalino) konferencijos nutarimų. Konferencijoj šių visų trijų vyrų buvo sutarta sudaryti Lenkijai "tautinės vienybės" vyriausybę iš visų politinių grupių. Tačiau Maskva šį reikalą sutrukdė ir dabar nori, kad Lenkijos vyriausybė būtų išimtinai komunistiška ir akla Stalino tarnaitė. Kad dar labiau supainioti Lenkijos reikalus, Stalinas sudarė su Liublino Komitetu 20 metų "draugingumo" sutartį.

PREZ. TRUMAN LAIKOSI GRIEŽTAI IR GARBINGAI

Nesusitarus Vašingtone "trijų didžiųjų" užsienių reikalų ministrams, Molotovas klausimą referavo Stalinui. Gavus iš jo atsakymą, jų pasitarimas būsią tęsiamas San Franciseo mieste pasaulio tautų konferencijos metu.

Džiugu konstatuoti, kad Prezidentas Harry S. Truman laikosi griežtai ir garbingai. Jisai pareiškė, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė Jaltos susitarimų nelaužys. Nelaužys jų nė Didžiosios Britanijos vyriausybė. Iš to, tad, aišku, kad tik Sovietų Rusija tėra užsimojusi negražiu būdu prasilenkti su tuo, ką pati buvo pasižadėjusi pildyti. Iš autoritetingų šaltinių sužinota, kad pasikalbėjime su Molotovu Prezidentas Truman ypatingai stiprią poziciją užėmė Lenkijos klausimu ir visu griežtumu reikalavo, kad Maskva pildytų Jaltos konferencijos nutarimus.

AMERIKA IR ANGLIJA NEDARYS NUOLAIDŲ

Mūsų skaitytojams, be abejonės, bus įdomu žinoti, kokio nusistatymo laikėsi Stettinius ir Edenas pasikalbėjime su Molotovu. Savo vyriausybių vardu jiedu pareiškė, kad:

1) Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos vyriausybės jokiu būdu nepripažins dabartinės Lenkijos vyriausybės ir nesutiks duoti jai atstovybę San Francisco konferencijoje.

2) Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos vyriausybės jokiu būdu nepripažins bet kokios Lenkijos vyriausybės, kuri nereprezentuos Lenkijos opinijos.

3) Jungtinių Valstybių ir Didžiosios Britanijos vyriausybė nesutinka su Stalino padarytu pareiškimu, kad pasitarime Lenkijos klausimu Jaltoje įvykęs kažin koks nesusipratimas.

4) Vienintėlė priemonė išrišti "trijų didžiųjų" ginčą, tai tuoj sudaryti demokratinę Lenkijos vyriausybę.

5) Jungtinės Valstybės ir Didžioji Britanija neleis Stalino vadinamai provizorinei vyriausybei turėti veto jėgą virš tų asmenų, kurie bus pakviesti į "tautinės vienybės" vyriausybę.

6) Nėra pagrindo jokiam kompromisui sudaryti tokią vyriausybę Lenkijai, kokią sudaryti buvo sutarta Jaltos konferencijoje.

Toks nusistatymas yra geras ir padrąsinantis. Jei tokio griežtumo laikomasi Lenkijos likimą rišant, jo bus laikomasi ir Baltijos valstybių ir kitų mažesniųjų tautų klausimu.

Amerika — Lietuvos viltis

DRĄSUS IR TEISINGAS ARKIVYSKUPO ŽODIS

Mes turime po ranka dviejų didelių Boston, Mass., dienraščių balandžio 23 d. laidas, kuriuose plačiai aprašytos pamaldos už Lietuvą, buvusios Bostono katedroje balandžio 22 d. Tie dienraščiai — "Boston Post" ir "The Boston Daily Globe". Paskutinysis įdėjo ir Arkivyskupo Cushing, nusifotografavusio su lietuviais kunigais, atvaizdą. Abu dienraščiai labai plačiai citavo arkiv. Cushing pamokslą, kurį jis pasakė per pamaldas už Lietuvą.

Bostono arkivyskupas Richardas Cushing, balandžio 22 d. Šv. Kryžiaus katedroje per pamaldas už Lietuvą ir taiką, pareiškė: "**Amerika yra Lietuvos viltis.**"

Ganytojas kalbėjo į didžiulę žmonių minią, kuri buvo pripildžiusi erdvią Bostono katedrą. Buvo atvykę visi apylinkių ir tolesnių vietų kunigai lietuviai ir taip pat keli šimtai klierikų iš arkidiecezijos seminarijų. Dalyvavo ir senatorius David J. Walsh, geras ir net nuoširdus lietuvių prietelis.

TIKĖKIM GERESNE VILTIM IR ATEITIM

Arkiv. R. Cushing savo pamoksle į klausytojus kreipėsi žodžiais: "**Mano mylimieji draugai prislėgtosios Lietuvos**". Savo turiningame ir nuoširdžiame pamoksle jisai nušvietė Lietuvos nelaimių pradžią ir nurodė, kaip Rusija, nežiūrint sutarčių ir pasižadėjimų, 1940 metais okupavo Lietuvą ir kaip Amerikos vyriausybė pasmerkė šį rusų agresijos žygį. Ganytojas toliau pabrėžė lietuvių trėmimus į Sibirą ir nušvietė naciškosios okupacijos siautėjimą Lietuvoje, lygiai kaip ir dabartinius Sovietų darbus Lietuvoje, naujus trėmimus ir krašto naikinimą.

Toliau kalbėdamas Bostono arkivyskupas pažymėjo, kad **teisingumui ir laisvei daroma skriauda**, kada per **dabartinius tarptautinius pasitarimus nutylimas ir pamirštamas Lietuvos ir kitų Baltijos respublikų laisvės** klausimas. Nors laikai labai sunkūs Lietuvai, bet vis tiek nereikia nustoti tikėjus geresne ateitimi ir teisingumu. Amerika yra Lietuvos viltis, — baigdamas pakartojo arkiv. R. Cushing, — bet aukščiausioji viltis pasilieka Viešpats. Už tai ir susirinkta į šias pamaldas.

Ta proga jis klausytojams pranešė, kad **arkivyskupija Brocktono mieste nupirko motiniškus namus lietuvėms Nukryžiuotojo Jėzaus seserims.**

Ganytojo pamokslas ir pamaldų dalis buvo perduota per radiją.

Mišparus laikė kun. P. Juras, maldą už Lietuvą skaitė prelatas J. Ambotas. Palaiminimą Šv. Sakramentu suteikė arkiv. R. Cushing. Per pamaldas giedojo klierikų choras ir lietuvių parapijos choras iš Worcester. Solo giedojo R. Juška. Lietuvių chorui vadovavo Žemaitis.

Neseniai panašias pamaldas už Lietuvą turėjo New Yorko ir apylinkių lietuviai. Pamaldos buvo didžiulėj Šv. Patriko katedroj New Yorke.

Chicagos lietuvių pamaldos už Lietuvą, kaip jau buvo pranešta, įvyks gegužės mėn. 13 d., 4 val. po pietų Šv. Vardo katedroje. Tikimasi, kad ta proga pamokslą pasakys patsai J. E. arkivyskupas Samuel A. Stritch.

Tad, Amerikos lietuviai katalikai ir maldomis, ir darbais, ir aukomis remia Lietuvos žmonių teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

★

Geras ženklas

Dumbarton Oaks konferencijos plane tarptautinei taikos organizacijai sudaryti nebuvo įdėta žodis "teisingumas". Vakar spauda su nemažu pasitenkinimu paskelbė Ed. Stettinius pareiškimą, kad didžiosios valstybės (šį kartą "penkių didžiųjų" atstovai) sutiko, kad į pasaulio saugumo organizacijos statutą įdėti amendmentą, kad, rišant tarptautinius ginčus laikytis teisingumo dėsnių. Tokį pasiūlymą padarė Kinija. Pirmiau jį buvo proponavęs senatorius Vandenberg, kuris yra vienas iš žymiausių Jungtinių Valstybių atstovų San Francisco konferencijoj.

Reikia manyti, kad tasai žodis ne tik į statutą būtų įdėtas, bet kad jis ir į gyvenimą būtų vykdomas.

★

Svarbus dokumentas

Šiomis dienomis mūsų laikraščiai gavo Amerikos Lietuvių Tarybos paruoštą memorandumą Lietuvos reikalais. Memorandumas yra pasiųstas į San Francisco konferenciją. Dokumentas yra ilgokas, gerai paruoštas, išsamus, aiškiai ir teisingai nušviečiąs Lietuvos žmonių teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Jo kopijos jau kiek pirmiau buvo išsiuntinėtos Prezidentui Trumanui, Amerikos delegatams į San Francisco konferenciją, senatoriams ir kongresmonams. Be to, ALT delegacija, nuvykusi į San Francisco, asmeniniai mėgins pasimatyti su Jungtinių Valstybių ir kitų tautų delegacijomis, kad įteikti svarbų memorandumą.

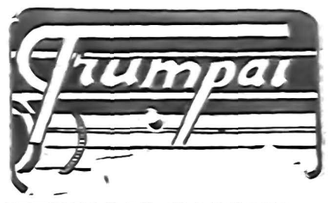

"PERGALĖS DARŽAI"

Rašo NAP

Chicagos ir visos Amerikos lietuvių kolonijos, ne tik dabar, karo metu, augina daržoves savo "pergalės daržuose", bet ir prieš karą tuo pasižymėjo suprasdami reikalą šviežių daržovių prie kasdieninių valgių. Šimet pavasaris anksti atėjo. Anksti sukruto ir lietuviai miestiečiai — daržininkai. Prieš darbą, po darbo, laisvose valandose, visur matyti kaip rengia žemę, sodina, laisto, ravėja, saugoja ir laukia šimteriopų vaisių.

RENGĖS IŠ ANKSTO

Papūtus pirmam švelniam vėjeliui, jie pradėjo rengtis. Planavo ką, kaip ir kur sodinti. Iš anksto pasirūpino sėklų, trąšos, nuodų nuo vabalų apsiginti ir kitų reikalingų įrankių. Jie nelaukė paskutinės valandos ir dabar naudojasi gražiu oru. Žino ką reik dabar sodinti ir ką vėliau. Moka žemę pirrengti, aptręšti. Apsisaugoja nuo sausros dabar pririengdami vandens šaltinius. Apsisaugoja nuo vabalų, kir mėlių berdami nuodingus miltelius arba apiprunkšdami besistiebiančius augalus. Išdygus piktžolėms tuojau puola ravėti. Gražu matyti kaip ištisos šeimynos, suaugusieji ir maži vaikai, susidomėję "pergalės daržais".

KĄ SODINA

Beveik kiekviename daržely je randasi ridikučių, lapotų saločių, kručkų, cibulių-laiškų, ankstyvų kopūstų, morkų, burokų, tomaičių, spinačių, šabalbonų-beansų, parsley ir Swiss chard. Daržininkai žino iš patyrimo, kad apart keletos kalnelių agurkų, neužsimoka sodinti panašiai augančių daržovių, kaip melonų-cantaloupes ar squash. Su sweet kornais yra didelis klausimas. Jie daug vietos užima ir neperleidžia šviesos kitoms daržovėms, bet kadangi visi juos mėgsta, ir juos sodina. Daržininkams-naujokams labai sunku auginti celerius, cauliflower ar Brussels sprouts. Patartina ir nebandyti. Žirniai ir vėlyvos bulvės dažnai neuždera dėl blogo oro, dėl ligų, dėl vabalų.

KO LAUKIA

Kiekvienas sklypas turi skirtingų daržovių. Daugiausia randasi to kas kam patinka. Su laiku, lytumi ir saulės šiluma šie daržininkai laukia savo rankų darbo vaisių paragauti prie stalo. Laukiu ir aš.

Mažame Spilville, Iowa, miestelyje yra pastatytas paminklas bohemų kompozitoriui Anton Dvorak, kurio begalo melodingus veikalus, kaip "Humoresque" ir k., ir šiandie dažnai girdime.

VAIDILUTĖ ★ ★ ★

TĖVIŠKĖ ROMANAS

PIRMOJI DALIS

KUR NEMUNAS BANGUOJA

(Tęsinys)

— O, Dieve!.. Sėsk, aš tau viską papasakosiu.

Laišką nuo žemės pakėlęs ir į kišenių įsidėjęs, atsisėdo šalimais.

— Žinojau, kad geruoju tėvas neleis manęs už Alseikos. Tad tarėm suvaidinti mano sutartį su Dainėnu, o paskui su anuo vestuves beruošiant manėm ką nors tokio sugalvoti, kas būtų davę progos išvengti vaidų su tėvu ir nutraukti vedybas su Dainėnu. Alseika užtikrino mane, kad jis viską gudriai pravesiąs, ir aš juo pasitikėjau

— Dabar turi gudrų, bet šlykštų sumanymą, kurs padarė iš tavęs paleistuvę. Aš spėjau, kad kažin ką rengi.

Jovita pravirko, paslėpdama veidą tarp rankų.

— Dabar nelaikas raudoti... reikia veikti, kol tėvai dar nežino. Eime į gryčią... tuoj parašysi Alseikai laišką.

Paklusniai nusekė pasekui brolį į seklyčią. Ten jis padėjo ant stalo plunksną, rašalą, popierį ir padiktavo.

...Aš namie viena. Atvyk tuojau. Turiu svarbų reikalą.

— Pasirašyk, užadresuok. Klastingas tas raštas, bet kitaip nepavyks man su tuo žmogum pasikalbėti.

Voką uždaręs, susirado daržinėje miegantį pusbernį ir paliepė jam tuoj nujoti į Pūnią ir įteikti laišką tiesiog į Alseikos rankas.

Bernui išjojus, įėjo į didįjį sodą už klėties ir tarp žydinčių obelių bevaikščiodamas svarstė, kaip su Alseika susitiks, ką kalbės. Sumanymą turėjo aiškų; norėjo tiktai išlaikyti viską ramiai, nesikarščiuodamas, nes laiškas buvo ji suerzinęs. Mąstė apie seserį, kuri liko seklyčioje; įdomavos, kaip ji priims po to laiško Alseiką, ką pasirinks, kaip iš susidariusių pinklių išsipainios.

Skaisčia, baltai rusva migla žydėjo obelys, žemai nulenkusios savo šakas, pilnas kvapių, įstabiai švelnių žiedų, tarp kurių zvimbė bitės. Žiedai minėjo jam Bijūnus, tą dieną tarp vyšnių žiedų, su hamaku ir Regina, tą įvykį su ja, dėl kurio vėl visą savaitę nesimatė. Žiedų skaistumas žadino skaistų ilgėsį mylimos; o atminimas bylojo apie kitokius geismus, kurie paliko karčius apsivylimus ir nesantaiką.

...Visur tas pat... visur tas pat... Iš visų pusių — dūmojo.

Mintys sugrįžo vėl į seserį, kuri taip vylingai žaidė su Dainėnu, mylėdama Alseiką. Be abejo, Dainėnas nemylėjo jos civilizacijos išrafinuota meile; jis ėjo į Daugėlaitę protu, ne širdžia. Tačiau jo siekimas, nors grynai materialistiškas, buvo tiesesnis ir atviresnis. Jam reikėjo šeimininkės ir žmonos; iš daugelio moteriškių rinkosi sau tą, kuri rodėsi naudingesnė jo namams ir šeimos gerovei. Alseika tarsi mylėjo, tačiau ir Jovitos dalis jam rūpėjo; be tos dalies nemanė jos imti ir nesidrovėjo apšmeižti mylimos mergaitės.

Prisiminė Jeronimą ir Vik tutę... Anų jausmas buvo aiškus, vien meile pagrįstas — dėl to ir neišskyrė jųdviejų jokios klūtys. Tokią meilę suprato Klemensas ir taip mylėti tenorėjo.

Taip besvajojant išgirdo patvoriu, ties sodu, arklio prunkštimą ir pamatė sugrįžtantį pusberni. Išėjo į kiemą.

— Radai namie?

— Radau ir atidaviau.

— Išbalnok mano arklį ir išvesk į žardį. Tik supančiok, kad nepaspruktų į namus.

(Daugiau bus)

CHICAGO IR APYLINKĖS ŽINIOS

Dabar arba niekados

Lietuvos laisvė, iškovota krauju, yra pavergta. Piliečiai, laisvės kovotojai terorizuojami. Svetimos valstybės agentai išsijuosę veikia. Su pardavikų pagalba nori apdumti akis pasauliui. Mes suprasdami ir matydami jų klastas, privalome pastoti jiems kelią. Daug jau yra atlikta ir veikiantis aparatas neturi sustot nei minutei. Su mūsų parama, Amerikos Lietuvių Taryba veikia ir veiks. Atlikti darbai patys už save kalba.

Masinis susirinkimas sekmadienį, bal. 29 d., Lietuvių Auditorijoj, 2 val. popiet. Išklausysime vėliausius pranešimus, pateiksime rezoliucijas savo nusistatymo. Temato pasaulis, jog mes trokštam laisvės, gerovės savo gimtinei Lietuvai, podraug ir pavergtiems kaimynams.

Metinė konferencija, 20 d. gegužės, Lietuvių Auditorijoj. Chicaga didelė, plati, lietuvių sostinė. Taipgi plati apylinkė. Organizacijos didelės, ar mažos gavo kvietimus laiškus. O jeigu kuri negavote, tebūna tas kaip pakvietimas išrinkti atstovus arba pati valdyba būna atstovais. Prisidėkite prie garbingo, svarbaus veikimo.

Metai atgal, konferencija padarė gilų įspūdį. Šįmet dar svarbesnis momentas ir, **kaip yra sakoma, "Dabar arba niekados." Mūsų tridšas, geri norai ir aukos turi pasiekti tikslą.** O tas tikslas ir mūsų troškimas — Lietuvą paliuosuoti iš svetimos vergijos.

Tamstai, mielas skaitytojau, ir visiems geriems lietuviams, aišku: mes vedam kovą su galingu priešu; jis turi ir nesigaili išleisti milijonus dolerių. Nors mūsų pusėj tiesa, žmoniškumas bet to nepakanka; reikalinga dolerių ir stambių dolerių. Iš kitų nesitikėkime. Patys sudėjom ir sudėsime. Tad, visi talkon!

Spaudos kom. narys D.

Planas pardavimui 7-tos laidos karo bonų

Chicagos lietuviams yra paskirta išparduoti karo bonų 7-tos laidos už $4,500,000.

Lietuvių komitetas turėjo antrą posėdį 20 d. balandžio, 1945 m., Dariaus Girėno salėj, kur dalyvavo ir pritarėjai iš įvairių organizacijų.

Nutarta surengti "Bond Ralley" 10 d. birželio, Dariaus Girėno svetainėj su programa, kokią komitetas buvo prirengęs baigiant vajų 6-tos karo bonų paskolos. Visi, kurie dalyvavo 6-to vajaus parengime, gerai atsimena, kad tai buvo labai puikus vakaras tiems, kurie pirko bonus 6-tos laidos.

A. D. Kaulakis, savininkas Progress Printing Co., žadėjo paaukoti įžangos bilietus. Kas tik pirks karo bonus per lietuviškas taupymo bendroves, gaus dykai įžangos bilietą į tą parengimą.

Nepamirškite užeiti į bile lietuviškos taupymo bendrovės raštinę ir už $18.75 įsigyti ne tik $25.00 valdžios boną, bet dar ir priedą, — bilietą įdomiam vakarui, 10 d. birželio, Dariaus Girėno svetainėj.

J. P. Varkala,
Executive Secretary
Lietuvių Komiteto Karo Bonų pardavimui.

SUSISIEKIA SU RUSAIS

Amerikos Devintosios Armijos išlaisvintas rusų karininkas bando Signal Corps radio pagalba susisiekti su rusais. Kontaktas pavyko padaryti. (Acme-Draugas telephoto)

Labai svarbus ir didelis seimas

Sekmadienį, balandžio 29 d., 2 val. po pietų, Aušros Vartų parapijos salėje įvyksta svarbus seimas, kurį ruošia Šv. P. N. Prasidėjimo Seserų Gilda. Ši organizacija rūpinasi teikti pagalbą Šv. P. Nekalto Prasidėjimo seserims lietuvaitėms, kurios Amerikos lietuviuose atlieka didelius ir kilnius darbus.

Atvykdami į Šv. P. Nek. Prasidėjimo Seserų Gildos seimą, jūs prisidėsite prie katalikybės ir lietuvybės stiprinimo Amerikos lietuviuose.

Paremkite Šv. P. N. Prasidėjimo seseris (Vargdienių seseris) — Dievas jums šimteriopai atlygins už duosnią ranką ir gerą širdį.

Pasimatysime sekmadienį Gildos seime! Išgirsite daug svarbių dalykų!

Roselando žinios

Praeitą sekmadienį kunigai ragino parapijonus melstis už kentančius lietuvius pavergtoj Lietuvoj, kad Dievas duotų Lietuvai laisvę ir teisingą taiką pasauliui.

Žemaičių šeima gavo liūdną žinią, kad jų sūnus Pfc. J. Žemaitis yra sužeistas karo fronte.

Ateinantį sekmadienį 3 v Sodalicija rengia card and bunco party, parapijos salėje. Visi parapijonai turėtų paremti, nes jos darbuojasi parapijos labui. Kuomet tik yra rengiama kokia parapijos pramoga, sodalietės pirmos su pagalba. Nepamirškime ir jų pramogą paremti.

Veikėjų Genių sūnus Pvt R. Genis, gavęs furlough, viešį pas tėvus.

Koresp.

Pirkite karo bonus.

B. A. LACHAWICZ
ROSELANDE
Laidotuvių Direktorius
KOPLYČIA —
10756 So. Michigan Ave.
Tel. Pull. 1270 — Canal 2515
Rez. tel.: Commodore 5765.

ALFRED VASAITIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1926 So. Cicero Ave. Tel.: CICERO 1003
KOPLYČIA Arti Visų Transportacijų CICEROJE!!

GABY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas. — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000. ADR.: 1117 ROOSEVELT ST.

A. A.
JUOZAPAS DAVIDONIS

Gyvyeno 7145 S. California Ave.

Mirė Bal. 23 d., 1945 m., 9:30 val. vak., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimęs Aukštosios Panemunės parap. Kilo iš Mariampolės apskr., Šamelių kaimo.

Amerikoje išgyveno 35 m.

Paliko dideliame nuliūdime moterį Magdaleną po tėvais Kemeziute, dukterį Josephine, 2 sūnus Antaną ir Kazimierą U. S. N., brolį Andrių ir jo šeimą, pusseserę Gendrutą Spirauskienę ir jos šeimą, 5 pusbrolius Jurgį Vaičiukiną, Juozapą Mickų ir jo šeimą, Mykolą Mickų ir jo šeimą, Pranciškų Zakarauską ir jo moterį Konstanciją ir jų sūnų Kun. Ant. Zakarauską ir Mykolą Zakarauską, pusbrolio moterį Valeriją Lukas ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus. Lietuvoje brolį Mateušą.

Kūnas pašarvotas Ant. Petkaus kopl., 6812 So. Western.

Laidotuvės įvyyks šeštadienį, Bal. 28 d. iš kopl. 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Švč. Panelės parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Moteris, Duktė. Sūnai, Broliai, Pusseserė, Pusbroliai ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius Ant. Petkus, Tel. Grovehill 0142.

PIRKIT TIESIOG IŠ ŽMONIŲ, KURIE PATYS ATLIEKA VISĄ DARBĄ
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Tiesiog Ten, Kur Busas Sustoja
Telefonas: CEDERCREST 6 3 3 5

NULIŪDIMO VALANDOJE
KREIPKITĖS PRIE
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus, ir jūsų finansiškam stoviui priimtinas.

Extra Raudoni Punktai
ATEIK IR GAUK JUOS
2 raudonieji punktai už kiekvieną svarą panaudotų riebalų, jūsų atnešamų pas mėsininką!
TAUPYK DAUGIAU PANAUDOTŲ RIEBALŲ IKI KOL JAPONAI BUS SUMUŠTI

A A
MARIJONA KARECKIENĖ
(po tėvais Sapitavičiūtė)

Gyveno 1700 W. Wabansia Ave., tel. Armitage 4878.

Mirė Balandžio 25 d. 1945 m., 7:30 val. ryte, sulaukus 69 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Vilniaus apskričio, Čiaubiškių parapijos, Švagagalnių kaimo. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko dideliame nuliūdime: vyrą Mykolą; 2 sūnus Mykolą ir marčią Clara ir 3 anukus ir Stanislovą; dukterį Phyllis Plushnak ir žentą Bernard (U.S. Army); anuką Antaną Dambrauską; seses dukteris Oną Narevice, Helen Anderson ir Veroniką; pusseserę Eleną Vaškūnienę jos vyrą Andriejų ir jų šeimą, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Velionė Priklausė prie Šv. Cecilijos draugystės, Tretininkų Brolijos, L.R.K. Susivienymo, L.R.K. Labdarių Sąjungos, Šv. Rožančiaus draugijos ir prie Choragiew Laudanska.

Kūnas pašarvotas koplyčioje, 1850 N. Wood St. Laidotuvės įvyks šeštad., Bal. 28 d. 1945 m. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Mykolo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— Vyras, Sūnai, Duktė, Marti, Žentas, Anukai, Pusseserė, Sesers Dukterys ir Visos Kitos Giminės.

Laidot. direktorius Lachawicz ir Sūnai, Tel. Canal 2515.

NORIU PIRKTI UŽ CASH
Namus
Farmas
AR
Automobilius
AL. C. ALLEN
(Alešauskas)
Dėl susitarimo šaukite
Republic 6051

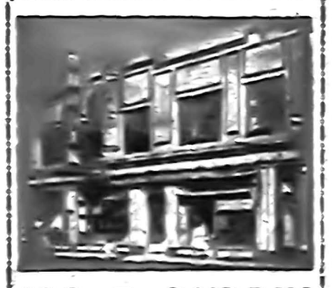

JOS. F. BUDRIK
RAKANDŲ ir JEWELRY KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. CALumet 7237

Pas mus rasite didelį pasirinkimą įvairių rakandų, kaip pavyzdžiui: Gasinių Pečių, Pečių su Gasu ir Anglimis kūrenimo ypatybėmis, ir daug kitų namams reikalingų reikmenų.

Mūsų Jewelry skyriuje rasite Auksinių Žiedų su Deimantais, Auksinių Plunksnų, Rankinių Waterproof Laikrodėlių ir t. t.

Šių dalykų galite įsigyti ant LENGVŲ IŠMOKĖJIMŲ

BUDRIKO LEIDŽIAMOS RADIO VALANDOS:
WCFL, 1000 kil., nedėlios vak.-9:30
WHFC, 1450 k., Ketvergo vak.-7:00

Pas Mus Sutaupysite Agentų Komisą.

— Tai Padarysite Tiesiog Kreipdamiesi į Mūsų Įstaigą!

Čia rasite suvirš 200 Puikių paminklų ir galėsite lengvai išsirinkti tokį, kuris patiks.

Daugelis Lietuvių yra pilnai patenkinti tais meno šedevrais, kuriuos mes padirbome jiems.

Kairėje matosi vienas iš daugelio mūsų atliktų darbų.

Prie pirmos progos atvykit į mūsų didįjį ofisą ir dirbtuvę sekančiu adresu:

VENETIAN MONUMENT COMPANY
527 NO. WESTERN AVE. TEL.: SEELEY 6103
(Įstaiga randasi netoli Grand Avenue)

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS
John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Visose Miesto Koplyčias Dalyse.

IGNACAS J. ŽOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA - EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARds 1133-39

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANal 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMmodore 5765
PULlman 1270

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. PULlman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARds 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAF. 3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARds 1412

Baisu ir žiauru!

Rusai bolševikai begėdiškai užčiaupė Lietuvai ir jos vaikams burną

LIETUVOS ŽMONĖS NEGALI LAISVAI KALBĖTI, NES BOLŠEVIKAI JŲ BURNAS UŽČIAUPĖ, KAD PASAULIS NEIŠGIRSTŲ LIETUVOS BALSO. MES AMERIKOS LIETUVIAI KALBĖKIME UŽ JUOS, TEGU VISI ŽINO, KAD BOLŠEVIKAS SMAUGIA LIETUVĄ. GELBĖKIME LIETUVĄ. ATVYK Į SUSIRINKIMĄ BALANDŽIO 29 D. 2 VAL. PO PIETŲ, Į LIETUVIŲ AUDITORIJĄ, HALSTED STR. BŪTINAI ATVYK, NES SAVO ATVYKIMU PADĖSI SUTRAUKYTI BOLŠEVIKIŠKOS VERGIJOS RETEŽIUS.

Lašas po lašo ir didžiausią uolą sunaikina. Tačiau okupantai vienu užsimojimu nori pavergtąsias tautas sutriuškinti. Bebras sau iš lėto dirba ir užtveria upę taip, jog ji savo vagą turi pakeisti.

* * *

Užkariautojai tarsi magikos padedami iš kart pastato aukščiausias sienas, kad niekas neišeitų iš už užtvarų. Ir milžiniškas darbas tik pasilieka "ersatz". Kas eina prieš gamtos dėsnius, niekad negali išsilaikyti. Štai Sovietų rusai, prijungę prievartos būdu Lietuvą prie Maskvos, uždarė visas sienas į Rusiją. Nežiūrint kaip žmogus stengėsi legaliai pakliuti į tą "rojaus kraštą", bet nepavyko ir tiek.

* * *

Betgi atsirado tokių gudruolių, kurie norėjo sau biznį padaryti su lietuvišku sviestu, cukru, lašiniais. Juk Lietuvoj tik aštuoni litai už sviesto kilogramą, o ten penkis kartus tiek gausi. Ir jie gavo. Kokia išvada iš to seka? Juk vien jėga nesugebėsi žmones sulaikyti.

* * *

Dabar sutemos Lietuvai. Jai Kristus prikaltas prie Kryžiaus. Vilties maža bėra. Kristus prieš mirdamas pasakė saviesiems, jog trečią dieną kels iš numirusių, tačiau vargšė Lietuva nieko nesuspėjo pasakyti. Pasmerktąjam duodama pakankamo laiko savo paskutinį žodį tarti, o tautai užčiapta burna, kad pasaulis teisybės neišgirstų.

Lietuviai, čia nieks nedraudžia kelti savo balsą ginant savo tėvų žemę. Čia laisvė! Laisvė išpirkta žmogaus krauju ir prakaitu. Lietuva tykiai beldžiasi į jūsų širdis. Jos prašymo neatmesk, užstok ją balsioje valandoje.

Balandžio 28 d. pasirodys ar mes lietuviai ar mes lepšės. Ar mes ant tiek gausingai susirinksim, kad Amerikos politikai bus priversti skaitytis su mūsų prašymu ar iš viso to išeis tik muilo burbulas. Lietuviai, tas priklauso nuo jūsų pačių. Ar pavilios jus "good time" ir jauki kedė ar vyksit drąsiai į susirinkimą savo pareigą atlikti. —**Aldona**

Manė, kad saldainė sprogo, kulka šlaunyje

Mrs. Charlotte Nelson, 24 metų, 1331 Eddy str., buvo pašauta į dešinę šlaunį su .22 caliber šautuvo kulka, kai ji prėjo 3514 Janssen ave., praeitą antradienį. Ji tęsė savo kelionę į savo uošvės namą, 1452 Addison str., kur ji pasakė savo vyrui sailorui Glen'ui, kad jinai mananti, jog kas tai sprogo saldainių dėžėje, kai ji ją nešė. Šautuvo kulka nebuvo rasta iki ji nebuvo nugabenta į American ligoninę.

Užmušė autobusas

Mrs. Margaret Janet Riddle, 19 metų, 426 Connecticut st., Gary, armijos jėgų seržanto žmona, buvo užmušta, kai tapo sutrenkta Gary Street Railway Co. autobuso, Broadway ir 5th ave. Paliko 2 metų vaiką.

Muzikos savaitė

Mayoras Kelly nuo gegužės 6 iki 13 dienos paskyrė muzikos savaitę Chicagoje. Apie tai teko sužinoti balandžio 25 dieną.

Žuvo Europoje

1st Lt. Stanley A. Galicki žuvo Europos karo lauke. Jo motina Mrs. Josephine Galicki gyvena 3579 E. 72nd str., Cleveland, Ohio.

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR — Tai Geriausias Laikas Pirkti VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." ——— GERAS PASIRINKIMAS:

Stogams Šeikmenys — Insuluotų Plytų Išvaizdos Sydings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Malavos — Varnišio — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų (Hardware) — Plasterio — Cemento — Srutų Visokios Rūšies Insulacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board— Vamzdžių ir tt.

APROKAVIMĄ IR PRISTATYMĄ TEIKIA DYKAI

STASYS LITWINAS, Vedėjas.

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. pp.

JIE TIKI ATEITIMI

San Francisco konferencijos išvakarėse, šis kareivis, dabartinio karo auka, ir jaunas pilietis žiūri į Golden Gate tiltą, kuriuo pravažiavo jungtinių tautų atstovai pasaulinės taikos konferencijai. Jie tiki ramia ateitimi, kad karų bus išvengta ir kad kiekviena, didelė ar maža, valstybė gyvens laisvu, nepriklausomu gyvenimu.

Karo laukuose

Sužeisti amerikiečiai kariai

ČIA PADUODAME LIETUVIŠKAS KARIŲ PAVARDES ARBA KURIOS ATRODO LIETUVIŠKMIS

Karo informacijos ofisas praneša, kad karo laukuose sužeistųjų karių skaičiuje yra pvt. **Walter Demko,** jo motina Mrs. Anna Demko gyvena 5144 So. Campbell, Chicago; pfc. Jorn T. Buzzelli, jo žmona Mrs. Catherine Buzzelli gyvena 46 Miller str., Pittsburgh, Pa.; **T-4 Michael Stashitsky,** jo motina Mrs. Catherine Stashitsky gyvena 422 So. Lehigh ave., Franikville, Pa.; **pvt. Paul S. Bender,** jo žmona Mrs. Hazel Bender gyvena 2516 Hemlock st., Cincinnati, Ohio; **T-5 Alfred B. Lucas,** jo draugė Miss Juanita Weaver gyvena Route 2, New Lexington, Ohio; **T-3 Melver A. Macko,** jo motina Mrs. Mary Macko gyvena Route 3, Box 148, Sampson Rd., Youngstown, Ohio; **Sgt. William E. Lucas,** jo motina Mrs. Mary R. Lucas gyvena 1204 Pennsylvania ave., Stenbenville, Ohio.; **pvt. Stanley C. Konopka,** jo motina Mrs. Cecilia Konopka gyvena 994 N. 6tr str., Philadelphia, Pa.; **Sgt. Walter F. Martin,** jo žmona Mrs. Catherine Martin gyvena 2726 W. Oakdale str., Philadelphia, Pa.; **pvt. James Martina,** jo motina Brigida Martina gyvena Coal Center, Pa.; **T-5 Phil Melnick,** jo žmona Mrs. Frances Melnick gyvena 1215 W. Lafayette str., Moristown, Pa.; **pvt. Adam Witkowski,** jo žmona Mrs. Frances Witkowski gyvena 720 Laurel str., Dickson City, Pa.

Mirtis siaučia

Žuvo dvi moterys kelyje

VIENA TAPO UŽMUŠTA, KAI TROKAS SUSIDŪRĖ SU AUTOBUSU, O KITA, KAI TRAUKINYS PALIETĖ AUTOMOBILĮ.

Mrs. Solomea Majewski, 63 metų, 9800 Escanaba ave., buvo mirtinai sužeista pracitą antradienį, kai trokas, kuriame ji važiavo, susidūrė su autobusu, 132nd str., ir Baltimore ave. Buvo pranešta, kad ji mirė South Chicago ligoninėje. Trokas, priklausantis Mrs. Majewski's vyrui Casperui, buvo vairuojamas William Rezek, 16 metų, kuriam buvo įpiauta veidan.

Mrs. Mary Kanjanin, 62 metų, našlė, ir taverno savininkė, 3005 Vernon str., Worth Township, buvo užmušta, kai jos automobilį sudaužė Indiana Harbor Belt prekinis traukinys, Francisco ave. skerskelyje, Worth Township. Nick Dellak, 63 metų, kuris važiavo su Mrs. Kanjanin, pabėgo saugus iš automobilio.

Skelbkitės "Drauge"

Jūreivis žuvęs

Karo informacijos ofisas pranešė, kad **Cpl. Edward Mikolic** žuvo karo lauke. Jo tėvai Mr. ir Mrs. Frank Mikolic gyvena Johnstown, Pa.

Dingęs kare

Karo informacijos ofisas praneša, jog **T-5 jūrininkas Stanley Greshko** dingęs karo lauke. Jo motina Mrs. Agnes Greshko gyvena 765 James str., Hazelton, Pa.

Žuvo Pacifike

Pfc. Louis J. **Kukus** žuvo Pacifiko kare. Jo motina Mrs. Katherine **Kukus** gyvena 211 Ulp str., Masury, Ohio.

Chicagos Raudonojo Kryžiaus skyrius prašo, kad žmonės aukotų savo kraują.

Amerikietis išliko gyvas

13,500 pėdų krito žemėn iš oro

JIS NUSILEIDO LĖKTUVO UODEGOJE BE PARAŠIUTO. LĖKTUVAS BUVO PERSKELTAS Į DVI DALIS

8-tos ORO JĖGOS BAZĖ. — "Tail-End Charlie", 19 metų amžiaus, amerikietis seržantas kulkosvaidininkas, užsidegė cigaretę 13,500 pėdų aukštumoje virš Belgijos, kai jis krito žemėn lėktuvo uodegos dalyje, lėktuvui perskilus į dvi dalis, kai įvyko ore susidūrimas.

* * *

"Aš buvau kaip sardinka mažos dėžutės viduje", — jis pasakė.

Lėktuvo uodegos dalis buvo be išėjimo. Charlie bandė išlysti pro pabėgimo skylę, bet ji buvo užblokuota amunicijos dėžių.

Jis bandė išeiti pro langą, bet jis buvo mažas. Jis buvo sučiuptas lėktuvo uodegoje ir ten nebuvo kas daryti. Jis krito žemyn lėktuvo uodegoje, ir traukė cigaretės dūmą.

* * *

Vėliau lėktuvo uodega palietė žemę.

Po aštuonių dienų vėliau Charlie pabudo ligoninėje, Belgijoje, su apdraskyta šlaunimi, sužalota ausimi ir trukusia kraujo gysla pilve. Kaulai nebuvo sulaužyti.

Oro jėgos pareigūnai pasakė, kad horizontalinis ir vertikalinis uodegos sudėjimas sumažino susidūrimą su žeme.

Belgijos civilinis gyventojas pamatė lėktuvo uodegos sudužimą. Jis pašaukė kalvį, kuris perkirto lėktuvo uodegą ir Charlie ištraukė.

Iš Jen Norgard's taverno, 8515 Stony Island ave., vagys pavogė 13 dėžių whisky, už $457 vertės.

Nauja valdyba

Kunigų Vienybės Chicagos apskritis praeitą antradienį turėjo susirinkimą, kuris įvyko Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos klebonijoje.

Susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirmininku kun. A. Martinkus, Dievo Apveizdos parapijos klebonas; sekretoriumi — kun. A. Linkus, Šv. Kryžiaus parapijos klebonas; ir iždininku — kun. V. Černauskas, Šv. Juozapo parapijos klebonas.

* * *

Gegužės 13 dieną

Gegužės 13 dieną, 4 val. po pietų, Šv. Vardo katedroje įvyks pamaldos už Lietuvą. Visi ruoškitės dalyvauti svarbiose pamaldose.

* * *

Už $1,800 vertės

Iš Miss Nada Vold apartamento, 3314 Lake Shore dr., buvo pavogtas žebenkščių paltas, už $1,800 vertės.

* * *

Iš automobilio

Iš Capt. Ralph Metzger automobilio vagiliai pavogė rūbų už $1,000 vertės. Automobilis buvo pastatytas netoli La Salle ir Randolph gatvių.

* * *

Keturi sučiupti

Keturi jaunuoliai buvo sučiupti, ir jie kaltinami, kad buvo užpuolę 16 metų mergaitę, St. Michael's aukštesnės mokyklos mokinę.

Pirkite karo bonus

10,000 BONKŲ

• DEGTINĖS • GIN
• BRANDĖS • VYNO
• RUMO • KORDIALŲ
• KRUPNIKO

Bus Parduodama

SPECIALĖMIS KAINOMIS

NATHAN KANTER "Lietuviškas Bičiukas"

Pirmam Atėjus Pirmas Patarnavimas

MONARCH LIQUOR STORE

3529 So. Halsted St.

Phone: YARDS 6054

KLAUSYKITE....

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ — PRANEŠIMŲ — MUZIKOS — DAINŲ

Per Mėgiamiausią Šeimininkių

SOPHIE BARCUS RYTINĘ RADIO PROGRAMĄ

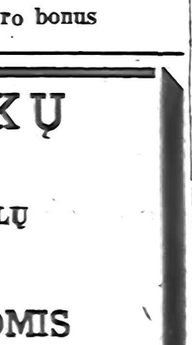

Iš Radio Stoties

W G E S — 1390 Kilocycles

KAS RYTĄ: Nuo 8:45-9:15, išskyrus sekmad.

Taipgi Pasiklausykit Populiaraus

VAKARUSKININKŲ PROGRAMO, VAIDINANT "TAČKŪNŲ" ŠEIMĄ ir Jų Kalmynus

Kas PIRMADIENIO VAKARĄ Nuo 7 iki 8 val. vak.

× **Vladas Daukša,** Šv. Kryžiaus parapijos vargonininkas, praeitą antradienį, baigus 40 val. atlaidus, parapijos salėj chorui ir svečiams vargonininkams iškėlė puotą, prie kurios prisidėjo ir klebonas.

× **Vargonininkų Sąjungos** Chicago Provincija, su kunigų komitetu, jau renka reikšmingas populeres giesmes, kurios bus giedamos Lietuvių Dienos pamaldose katedroje, gegužės 13 d., 4 val. popiet.

× **Ona Biežienė,** Darius-Girėnas Kareivių Motinų klūbo pirmininkė, ir komisija bei narės deda pastangų, kad magikos ir muzikos vakaras, balandžio 29 d., Darius-Girėnas salėj pasisektų.

× **Masiniam mitingui,** kuris įvyks balandžio 29 d., Chicago Lietuvių Auditorijoj, Chicago lietuviai skaitlingai privalo dalyvauti. Pirmos žinios iš San Francisco konferencijos bus patiektos tam susirinkime.

× **Komp. A. Pocius** jau baigia pasveikti ir ateinantį sekmadienį žada grįžti prie savo pareigų. Jis taip pat rūpinasi ir gražiu parapijų chorų pasirodymu Lietuvių Maldos Dienoj, gegužės 13-toj, Šv. Vardo katedroje.

× **Edvardas Misius,** apavų taisymo specialistas Ciceroj tiek užverstas darbu, kad turi viršlaikį dirbti. Užverstas dėlto, kad darbą atlieka gerai ir stipriai Kaipo veikėjas, jis ir jo žmona ypatingai yra mylimi Cicero jaunimo, kurio veikime dalyvauja ir kurį nuolat remia.

× **Juozas Davidonis,** 7145 S. California Ave., balandžio 23 d. mirė Columbus ligoninėj. Velionis buvo pavyzdingas katalikas ir nuolatinis "Draugo" skaitytojas.

× **V. ir S. Šarauskas** iš Town of Lake įsigijo nuosavybę adresu 4526 S. Marshfield Ave., ir gegužės pirmose dienose persikels gyventi. Šarauskienė yra sesuo kun. V. Mikolaičio.

× **Berta Jamušauskaitė,** duktė Brighton Park biznierių, ruošias atostogoms į Kaliforniją, kur jos draugė Teresė Vaitkus jau atostogauja.

× **Antanina Nenienė** iš Gary, Ind., mūs dienraščio korespondentė šiomis dienomis pirko naują namą adresu 1583 Hayes Ave.

× **Kudobai,** gyv. 10101 S. LaSalle St., šiuo metu atostogauja Wisconsin valstybėj.

Intensyviu darbu laimėsime karą.